

gemeente Roermond

uw nummer

uw datum 13 september 2024

ons nummer 113801-2024

onze datum 12 november 2024

verzonden **14 NOV. 2024**

inlichtingen bij J. Drieman
cluster Ontwikkeling Opgaven
doorkiesnr. 06 25 42 51 13

bijlage(n)
betreffende Artikel 43-vragen inzake gevolgen grenscontroles voor Roermondenaren

AAN

de raadsleden

de heer R. Piepers

mevrouw A.F.M. Dolmans

Geachte raadsleden,,

Ter beantwoording van de door u gestelde vragen op grond van artikel 43 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad met betrekking tot gevolgen grenscontroles voor Roermondenaren delen wij u, met opnemng van de inleiding, het volgende mede.

Deze week hebben meerdere media bericht dat de Duitse regering voor een periode van tenminste zes maanden grenscontroles gaat invoeren. Roermond is een populaire stad. Onze horeca, toerisme en retail in de stad en dorpen gedijen bij bezoeken van onze oosterburen. Daarnaast leveren arbeidskrachten uit Duitsland een cruciale bijdrage in Roermond op het gebied van zorg, onderwijs, retail industrie, horeca en toerisme. Het invoeren van grenscontrole gaat een negatief effect hebben op de inwoners van Roermond. Daarover hebben onze fracties de volgende vragen:

Vooraf:

Enkele dagen na het stellen van de vragen, werd duidelijk dat er weinig last zou zijn van de Duitse grenscontroles. Zo was het volgende nieuwsitem te lezen op Teletekst: 'De Duitse politie heeft meer details gegeven over hoe de grenscontroles er vanaf maandag 16 september 2024 uit gaan zien. Bij de deelstaat Noordrijn-Westfalen, die aan Nederland grenst, zal steekproefsgewijs worden gecontroleerd op ID-bewijzen. Het verkeer zal zo min mogelijk worden verstoord, benadrukt de Bundespolizei. "Dit zijn geen volledige controles van al het grensoverschrijdende personen- en goederenverkeer." Naast deze toevoeging heeft Wethouder Franssen ook tijdens een recente commissie Ruimte kort stilgestaan bij de door u gestelde vragen.

Vraag 1. Hoeveel inwoners van Roermond werken (ongeveer) in de horeca, retail en toerisme/leisure sector?

Antwoord. In 2023 werkten ongeveer 21% van de Roermondse werknemers in de sector handel, 7% in de sector horeca en 1% in de sector Cultuur, sport en recreatie ¹.

Roermondse Werknemers per sector in 2023	Absoluut	Percentage
Handel	~8100	~21%
Horeca	~2500	~7%
Cultuur, Sport en Recreatie	~300	~1%
Totaal aantal werknemers	~38000	~100%

De door u genoemde sectoren vormen traditioneel een groot deel van de werkgelegenheid vanwege het toerisme en de populariteit van onze winkelgebieden, de Maasplassen en met name dankzij het Designer Outlet Roermond.

Vraag 2. Wat zijn de (geschatte) inkomsten van deze sectoren?

Antwoord. Inkomsten van deze sector zijn lastig in te schatten. De detailhandel, horeca en toerisme in Roermond zijn economisch belangrijke sectoren. Vooral door de samenhang tussen de Roermondse binnenstad, de activiteiten op de Maasplassen en de Designer Outlet Roermond.

Vraag 3. Kunt u aangeven hoeveel bezoekers uit Duitsland jaarlijks Roermond aan doen? (indien mogelijk een uitsplitsing op wijkniveau).

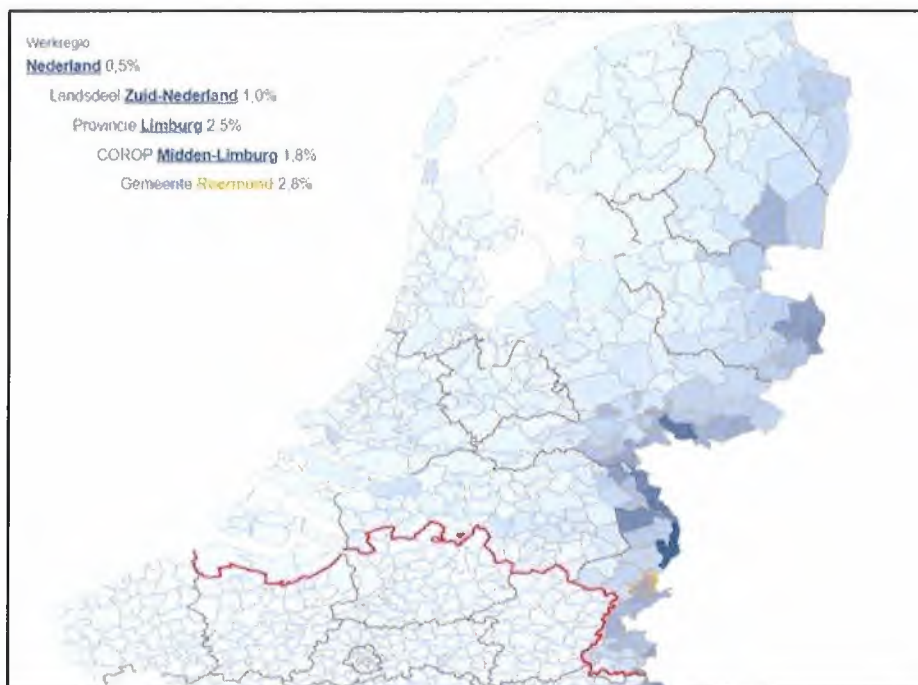
Antwoord. De gemeente Roermond maakt gebruik van Perfect Place voor het verzamelen van de data. Uit deze gegevens blijkt dat vorig jaar ongeveer 3 miljoen bezoekers uit Duitsland de binnenstad van Roermond bezochten. Dit is gebaseerd op een data-analyse waarbij niet elke bezoeker wordt geregistreerd, aangezien niet iedereen toestemming geeft om hun telefoonlocatiegegevens te delen. Er zijn meerdere databronnen, dus we verwachten dat het werkelijke aantal Duitse bezoekers veel hoger ligt. De cijfers die we vanuit Perfect Place ontvangen, zijn specifiek voor de binnenstad. Een verdere uitsplitsing op wijkniveau is niet mogelijk.

Vraag 4. Hoeveel inwoners uit Duitsland zijn werkzaam in Roermondse sectoren? En in het bijzonder zorg, retail, industrie en horeca/toerisme?

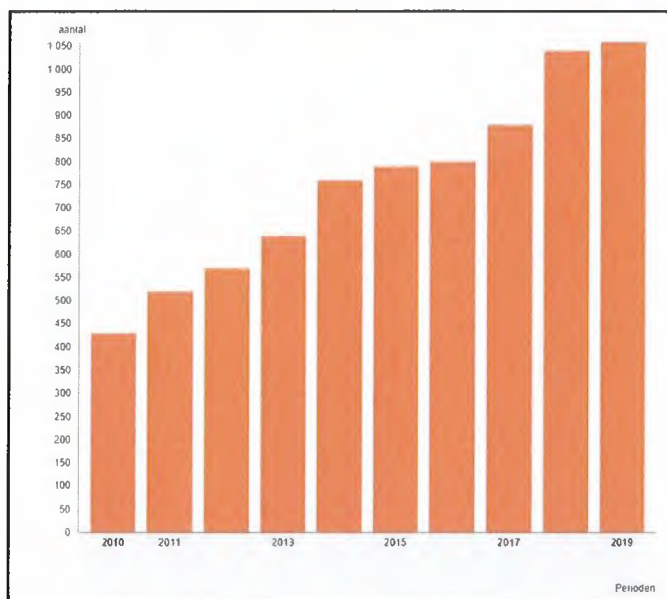
Antwoord. De meest recente data zijn uit 2019. 2,8% van de Roermondse werknemers woont in Duitsland. In absolute aantallen woonde in 2019 1.060 van de 38.310 Roermondse werknemers in Duitsland. Als je kijkt naar trends door de tijd heen, zie je dat het aantal Roermondse werknemers die in Duitsland wonen met de tijd toeneemt. In 2010 lag dit aantal nog onder de 450 werknemers. In 2024 zal het absolute aantal Roermondse werknemers die wonen in Duitsland waarschijnlijk hoger zijn dan in 2019.

¹ Bron: CBS Statline: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83582NED/table?ts=1730904535242>

De sectoren waarin Duitse inwoners actief zijn, zijn niet bekend voor de gemeente Roermond, maar wel voor de overkoepelende regio Midden-Limburg. In 2021 waren dit 2.190 werknemers die woonachtig zijn in Duitsland. 26,0% werkt in de industrie, 5,9% in de zorg, 1,8% in de handel en 1,4% in de horeca. ²

> Duitse grenswerkers in Nederland, 2019

> Duitse werknemers door de tijd heen in Roermond

² Bron: CBS grensdata over grenspendel werknemers: <https://grensdata.eu/#/InterReg/nl/>

Vraag 5. Welke gevolgen voorziet u op de korte termijn (minimaal 6 maanden) en langetermijn wanneer de grenscontroles ingevoerd worden voor deze belangrijke economische sectoren maar ook voor de Roermondse inwoners die hier werkzaam zijn.

Antwoord. Zoals in de inleiding is gesteld, hebben we inmiddels enkele weken ervaring met de controles. We komen tot de conclusie dat de gevolgen van de grenscontroles voor de belangrijke economische sectoren en de Roermondse inwoners beperkt zijn.

Vraag 6. Hoeveel verkeersbewegingen zijn er dagelijks tussen Roermond en Duitsland. Graag, indien mogelijk een overzicht van de verschillende grensovergangen.

Antwoord. Roermond heeft 2 grensovergangen voor autoverkeer tussen Duitsland en Nederland:

- De Bosstraat in Swalmen
- De N280 / A52 ter hoogte van Landhotel Cox

De Bosstraat is een gemeentelijk grensovergang en de N280 is in beheer van de Provincie Limburg. Voor de Grensovergang Swalmen is begin december 2022 geteld en hiervan zijn in onderstaand overzicht de resultaten zichtbaar.

Bosstraat telling dec 2022	Richting Swalmen	Richting Brüggen
Gem. werkdag	456 voertuigen/etmaal	450 voertuigen/etmaal
Gem. weekenddag	550 voertuigen/etmaal	552 voertuigen/etmaal

Van de grensovergang N280 zijn bij ons geen gegevens beschikbaar omdat deze weg in beheer is bij de Provincie Limburg. Enige dat bekend is dat op een reguliere zondagmiddag op het drukste uur circa 2000 voertuigen/uur per rijrichting de grens oversteken. Dit drukste moment ligt eind van de ochtend richting Roermond en eind van de middag richting Duitsland.

Vraag 7. Welke gevolgen van de grenscontroles verwacht u aan Roermondse kant van de grens in vertragingen en files?

Antwoord. De grenscontroles die Duitsland vanaf 16 september uitvoert, zullen zij steekproefsgewijs, tijdelijk en steeds op wisselende grensovergangen gaan uitvoeren. Uiteraard is de kans aannemelijk dat zowel de grensovergang bij de Bosstraat in Swalmen alsook de N280 in deze controles worden opgenomen.

Voor de grensovergang in de Bosstraat in Swalmen verwachten wij geen problemen, buiten dat de weggebruiker kortstondig moet stoppen als hij bij de steekproefsgewijze controle uit komt. Voor de grensovergang N280 / A52 is de verwachting dat de Duitsers een controlepost inrichten op de A52 vlak voor afrit Elmt (gelijk aan tijdens de controles van het EK-voetbal in juni dit jaar). Tot aan de grens ontstaat hier op de A52 een bufferruimte van circa 4 km. De Duitsers hebben inmiddels aangegeven alleen steekproefsgewijs te controleren. De verwachting hiermee is dat de file voor een mogelijke controle niet direct tot op Nederlands grondgebied zal komen te staan, gezien we nog een bufferruimte van 4 km op de Duitse A52 hebben.

Tevens heeft de gemeente Roermond via de Veiligheidsregio het belang van het onderlinge grensoverschrijdende verkeer kenbaar gemaakt bij de Duitse overheidsinstanties. Hierbij is ook het verzoek uitgesproken om met het plannen van de steekproefsgewijze controles rekening te houden met de grote stromen grensoverschrijdend winkelend en recreatief publiek. Deze stromen concentreren zich met name in de weekenden en op (Duitse) feestdagen (de zogenaamde topdruktedagen). Verzocht is om op deze dagen de verkeersstromen zo min mogelijk te hinderen en de grensoverschrijdende doorstroming van het verkeer te waarborgen, ook als gekozen wordt om op dat moment te gaan controleren.

De effecten van de recent door de Nederlandse regering aangekondigde grenscontroles kunnen we op dit moment nog niet overzien, maar houden we nauwlettend in de gaten.

Vraag 8. Welke gevolgen voorziet u op korte termijn en lange termijn voor het verkeer tussen Roermond en Duitsland?

Antwoord. Zie antwoord op vraag 7.

Vraag 9. Bent u het met ons eens dat de gevolgen van de grenscontroles onwenselijk zijn en de Roermondse inwoners en werkgelegenheid onevenredig hard raakt? Zo ja, bent u bereid om dit standpunt uit te dragen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord. Voor dit antwoord wordt verwezen naar de inleiding en naar het antwoord op vraag 5. Vrij verkeer van mensen en goederen is essentieel voor de brede welvaart van Roermond, maar er zijn geen aanwijzingen dat Roermondse inwoners of de werkgelegenheid hierdoor onevenredig getroffen worden.

Vraag 10. Zijn Roermond of de grensgemeenten geïnformeerd en geconsulteerd over het voornemen van het Kabinet?

Antwoord. Roermond is hierover niet geïnformeerd of geconsulteerd.

Vraag 11. Gaat u zich inzetten om er voor te zorgen dat het Kabinet geen grenscontroles gaat invoeren aan Nederlandse zijde van de grens? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?

Antwoord. Wij zullen de effecten van (eventuele) grenscontroles (aan beide kanten van de grens) in de gaten houden. Indien daar noodzaak voor is, zal de gemeente zich, al dan niet gezamenlijk met andere gemeenten, wenden tot het kabinet. Op dit moment ziet het college daar geen aanleiding toe.

Vraag 12. Bent u bereid om het gesprek aan te gaan met Duitse instanties en overheden om:

- De overlast van de grenscontroles te beperken
- Te lobbyen voor geen verlenging van de grenscontroles

Antwoord. Wij zullen de effecten van (eventuele) grenscontroles (aan beide kanten van de grens) in de gaten houden. Indien daar noodzaak voor is, zal de gemeente zich, al dan niet gezamenlijke met andere gemeenten, wenden tot de Duitse partners. Dit gesprek, met name over (verkeers)overlast vindt inmiddels plaats.

Een kopie van deze brief is aan de overige leden van de raad gezonden.

Met vriendelijke groet,

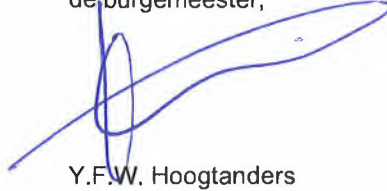
het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

J. van Putten

de burgemeester,

Y.F.W. Hoogtanders